

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto K 12—
pol leta „ 6—
četrt leta „ 3—
na mesec „ 110

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petič vrsta 14 vin. Pri večkratni inserciji po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročilne se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto K 18—
pol leta „ 9—
četrt leta „ 450
na mesec „ 160

Za inozemstvo celo leto „ 28—

Upravništvo: Knaflcova ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzobjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Državni proračun.

Praga, 5. avgusta. »Narodni Listi« objavljajo v včerajšnji številki podrobnosti bodočega proračuna. Od posameznih resortov potrebne postavke tvorijo primanjkljaj 100 milijonov kron. Finančni minister pa bo baje črtal tudi najnujnejše postavke in potrebnost ter jih reducirati tako nizko, da bo v jeseni proračun v ravnotežju, to je brez deficita. To stori, če tudi mu je treba črtati vse najnujnejše postavke. Finančni minister hoče s tem pokazati, kako potrebna je v Avstriji davčna reforma.

Ogrska magnatska zbornica.

Budimpešta, 5. avgusta. Magnatska zbornica je nadaljevala včeraj popoldne razpravo in sprejela adresno predlogo kakor tudi indemitetno. Princ Windischgrätz zahteva definitivno ureditev armadnega vprašanja v smislu veličnega stališča monarhije. Nato je sprejela magnatska zbornica tudi rekrutno predlogo.

Nadomestne volitve na Ogrskem.

Budimpešta, 5. avgusta. Včeraj so se vršile v štirih komitatih nadomestne volitve. V treh okrajih so zmagali kandidati delovne stranke, v enem pa kandidat 1848tih.

Ogrski ministrski predsednik v Ištu.

Budimpešta, 5. avgusta. Ogrski ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary se odpelje v ponedeljek v Išt poročat cesarju o dosedanjem delovanju in o političnem položaju.

Iz bosanskega sabora. — Sabor odgođen.

Sarajevo, 5. avgusta. V včerajšnji seji deželnega zbora je izrekel podpredsednik zbornice Šola najprvo v imenu disciplinarnega odseka grajo škofu Šariću radi njegovega znanega govora dne 19. julija. Zbornica sprejme na to od drja. Grstića predlagano novelo o kazenskem postopanju glede gozdov, po kateri noveli bo v bodoče poslovala za te prestopke posebna administrativna komisija, katera bo obstajala iz štirih prisednikov, dveh kmetov in dveh meščanov. Sabor obravnava na to nekatere peticije in končno sprejme z veliko večino proračun, ki izkazuje 124.449 K prebitka. Na to prečita podpredsednik zbornice Šola dopis, v katerem deželni glavar sporoča, da se bosanski sabor odgodi.

Položaj na Hrvaškem. — Sabor razpuščen. — Nove volitve.

Zagreb, 5. avgusta. Zatrjuje se, da je šel včeraj popoldne zadnji up, zabraniti razpust hrvaškega sabora, po vodi. Zemaljska vlada je pozvala po zatrdilih že posamezne urade, da naj nemudoma pripravijo vse potrebno, kakor nove volilne imenike, na podlagi katerih se bodo vršile nove volitve, vsaj pa najkasneje do 31. avgusta. Volitve naj bi se potem vršile koncem septembra ali pa začetkom oktobra.

Dunaj, 5. avgusta. O notranjem vzroku sedanje krize na Hrvaškem se je izrazil dobro informirani jugoslovanski poslanec sledeče: Ogrska vlada, ki ima sedaj v delovni stranki veliko večino, ne potrebuje več hrvaške delegacije in na njo ni več vezana. 31. decembra 1913 poteče hrvaško - ogrska nagodba in tem bolj se bo prilagodila regnikolarna deputacija ogrskemu nazorom. Grof Khuen-Hedervary ne najde v delovanju koalicije zadostne garancije za uspešno izvedbo svojih načrtov, torej proč z njo. To je taktika ogrskega ministrskega predsednika. Interesantno pri tej celi stvari je, da je poslanec Supilo že prej prerokoval spor med srbsko-hrvaško koalicijo in banom dr. Tomašićem in da je ravno sedaj ta vihar dosegel svoj višek.

Zagreb, 5. avgusta. Avtonomni klub, katerega je ustanovil bivši podban dr. Nikolić, razpada. Poslanec: Amruš, Sipuš, Havrak, dr. Rorauer pojdejo z banom. Poslanec Badaj, Roje, Hinković, grof Kulmer, Babić-Gjalski bodo šli z opozicijo. Bivši hrvaški ban Pejačević in bivši podban dr. Nikolić se odtegneta političnemu življenju.

Zagreb, 5. avgusta. Včeraj popoldne je imela hrvaška stranka prava konferenco, na kateri so se obravnavala sedanja politična vprašanja. Debata je bila jako burna. Razpravljalo se je vprašanje, ali naj se bana podpira tudi v bodoče ali ne. Nastala sta dva tabora. Nekateri poslanci, zlasti oni iz Slavonije, so se izrekli za sodelovanje z banom, torej, da naj bi se preklicalo na bana odposlano pismo in da se na ta način ustanovi forma za nova pogajanja, drugi poslanci pa, zlasti napredni in srbski samostanci, pa so zastopali stališče, da naj bo koalicija tudi v bodoče popolnoma enotna in se radi tega mora enostavnost varovati. Ker je iz vsega banovega početja razvidno, da hoče srbsko-hrvaško koalicijo razbiti, se mu ta nikakor ne sme kar slepo vreči v naročje, temveč nasproti njemu nastopati z ravno istimi sredstvi, katerih se poslužuje on, namreč glede tega apelirati na svoje volilce. Razprava se je nadaljevala pozno v noč.

Predsednik hrvaškega sabora na Dunaju.

Dunaj, 5. avgusta. Predsednik hrvaškega sabora dr. Medaković je je prišel včeraj na Dunaj. Dalmacija in proračun za leto 1911.

Dunaj, 5. avgusta. »Hrvatska korespondenca« je izvedela iz zanesljivega vira, da namerava vlada v proračun za leto 1911 sprejeti velike zneske za gospodarske potrebnosti Dalmacije. Tudi se porabi v ta namen vsi oni zneski, ki so bili dovoljeni že lansko leto, ki pa se radi tehničnih ovir dolej niso porabili.

Poljaki in Rusini.

Lvov, 5. avgusta. Akademski senat tukajšnjega vseučilišča je uveljavil disciplinarno preiskavo proti ru-

sinskim profesorjem Dniestranske-mu, Hruševzinskemu in Kolesi, ki so obdolženi, da so bili soudeleženi na znanih dijaških izgredivih na Lvovskem vseučilišču.

Sokolske slavnosti v Sarajevu.

Sarajevo, 5. avgusta. Vlada je sedaj dovolila vsled pritožbe Sokola, da se smejo vršiti dne 14. in 15. sokolske slavnosti v Sarajevu. Sarajevski Sokoli so, kakor znano pristali Udruge.

Trbovlje bodo povzdignjene v trg?

Celje, 5. avgusta. Potrjuje se vest »Slovenega Naroda«, da se dela za povzdignjenje velike slovenske občine Trbovlje v trg in je s tem v zvezi tudi obisk štajerskega namestnika grofa Claryja v Trbovljah, kateri pa se ne bode vršil že te dni, kakor je bilo napovedano. Nemei temu povzdignjenju, kakor je razvidno iz naših nemškutarskih listov, živahno nasprotujejo.

Ambrožičevi kandidati.

Celje, 5. avgusta. Dr. Ambrožiču, ki vodi boj nemškutarjev za občino Celjska okolica, je zopet zmanjkalo enega kandidata: posestnik Repič je izjavil, da ne mara biti v nemškutarski kandidatni listi. Odpovedi Ambrožičevih kandidatov vzbuja v slovenskih krogih v mestu in v okolici živahno veselost, v nemških pa razočaranje in prepričanje, da čaka »Nemce« v okolici pri volitvah hud poraz.

Epizoda iz občinskih volilnih bojov na Spodnjem Štajerskem.

Konjice, 5. avgusta. Nemei se z vsemi silami trudijo, da bi dobile Žiže štajercijansko večino v občinskem zastopu. Sklicali so pred kratkim v Žičah volilni sestanek, katerega so se udeležili loški Posseck, nemškutarski žiški nadučitelj Tschutschek in nekaj kmetov, katere so bogato pogostili. Končno so se sprli s kmetom Škrablom in njegovo ženo, katero so neusmiljeno natepli in osuvali. Slovenci so zares potrpežljive duše, da sploh trpe take »volilne« sestanke nemškutarjev.

Bolgarska in Srbija.

Sosija, 5. avgusta. Vlado glasilu »Preporec« napada močno belgradsko »Samoupravo«, ker je ta izjavljala, da Srbija nikakor ne more skupno z Bolgarsko nastopati proti Turški radi postopanja turške vlade z Bolgari v Makedoniji. S tem da je Srbija indirektno priznala, da odreka Bolgarski vsako vmešavanje v makedonske razmere. »Preporec« obžaluje to postopanje srbske vlade napram bolgarski, ki vendar nikakor ne more mirno gledati, kako kruto ravna turška vlada z Bolgari.

Protigrški bojko.

Carigrad, 5. avgusta. Turški poslanik je interveniral pri turškem zunanjem ministru radi neprestanega nadaljevanja protigrškega bojkota s turške strani. Zunanji minister mu je odgovoril, da bo turška vlada sto-

rilà vse, kar je pač v njenih močeh, vendar pa da je treba tudi od grške strani ukreniti potrebne korake, da se razmere med obema državama zboljšajo.

Ustaško gibanje v Macedoniji.

Sofija, 5. avgusta. Iz Macedonije prihajajo vesti, da organizacija vstaških čet le slabo napreduje in da ljudstvo nič kaj ni dovzetno za novo vstajo. Prebivalstvo baje ne mara več za vstaško življenje.

Nikakega sporazumljenja med nemškim cesarjem in vojvodo Cumberland.

Berolin, 5. avgusta. Tukaj se demantirajo vesti, kakor da bi bilo prišlo med nemškim cesarjem Viljemom in vojvodo Cumberland iz pregnane hanoverske dinastije do sprijateljstva.

Ponesrečen parnik.

Atene, 5. avgusta. Avstrijski parnik »Campagna« je bil že pred par dnevi naznanjen v pristanišče Pirej. Pričakovalo se ga je radi tega že več dni. Tik pred pristaniščem pa se mu je polomil propeler. Parniki iz pristanišča so mu radi tega hoteli na pomoč; ko so prišli na lice mesta, parnika ni bilo nikjer. K tej vesti moramo pripomniti, da ni nobene avstrijske parobrodne družbe, ki bi imela parnik z imenom »Campagna« in ki bi bil namenjen v grška pristanišča.

Bančni ravnatelj se vstrelil.

Budimpešta, 5. avgusta. Ravnatelj združenih bank v Budimpešti Piro se je vstrelil na grobu svojega očeta.

V Avstriji ni kolere.

Dunaj, 5. avgusta. Najodločneje se zatrjuje, da ni nikakega povoda bati se, da bi bila v Avstriji kolera. Vse tozadevne vesti so zlobne izmišljotine. Z ozirom na to, da se pojavlja kolera v južni Rusiji, je uvedla avstrijska vlada na meji najstrožje varnostne odredbe, kakor revizije in drugo.

Vojaška patrolja ponesrečila v gorah.

Inomost, 5. avgusta. V tirolski planinah je ponesrečila na nekem ledeniku cela vojaški patrolja. Eden častnik je težko ranjen, dva vojaka pa lahko.

Nov strup.

Dunaj, 5. avgusta. Včeraj se je poskusil tu zastopiti nek kemik z dosedaj še neznanim strupom, ki ima to prijetnost, da zaziblje samomorilca v najprijetnejše sanje. K sreči pa je bila rešilna družba še pravočasno obveščena in je preprečila samomor.

Baraka za balone zgorela.

Fischamend, 5. avgusta. Ponoči se je vnela tukaj velika baraka za balone, ki je stala 75.000 K. Požar jo je popolnoma vpepelil. Človeških žrtev požar ni zahteval, ker je bilo pač ponoči.

Dvojna mera.

V Jeglavi na Moravskem so provzročili ondodni Nemci — zanašajoč se na takozvani Bienenstov sistem — malo revolto. Od zjutraj do štirih popoldne so imeli svojo samostojno državico, in na staro, vsem narodom pravično Avstrijo so žvižgali. Več nego 3000 Nemcev je oblegalo češko Besedo, vmes pa so pretepavali in lomili češke kosti. Slavna policija in še slavnije vojaštvo — kar se pač samo obsebi ume — je spalo pri strani, ter k večjemu tu in tam odgnalo v zapor kakoga Čeha, ki je bil tako predrzen, da se je hotel poslužiti po ustavi mu zajamčene pravice. Ob štirih popoldne se je vendar zdravila Jeglavska policija — bog zna, ali bo podržavljena, ali ne? — in zgodilo se je nekaj, kar bi moralo služiti kulturni državi v večno sramoto! Policija je paktirala z ustajniki, ter zaprla — češko Besedo!

Mislimo si, da bi se kaj takega pripetilo v naši Ljubljani: da bi razdražena množica oblegala od šestih zjutraj do štirih popoldne nemško kazino, katera za Ljubljano gotovo rima več opravičenja, nego ga ima češka Beseda za Jeglavo.

In sedaj vprašamo, kaj bi se zgodilo ljubljanski policiji, če bi sklenila z demonstranti tak pakt, kakor ga je sklenila ona v Jeglavi? Čez noč bi je podržavili!

Eno pa je resnica: taka dvojna mera v kulturni državi ne bo držala, naj je ministrski predsednik Bienenstov, ali pa kdo drugi! —r.

Slovenci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

LISTEK.

Ljubezen za stavo.

Spisal Blaž Pohlín.

»Ah, hvala lepa, kako prijazni ste, kako kavalirski,« hitela je ona, »iz srca sem vam hvaležna za vašo naklonjenost, gospod Pohlín. Oprostite, da vas kličem po priimku. Tolikrat vas srečam in ker ste mi simpatični (hotela je reči simpatični), vprašala sem prijateljico za vaše cenjeno ime.«

»Hvala iskrena za toliko pozornost,« sem odvrnil, »nisem slutil, da je moja ničeva malenkost vzbudila toliko in tako zanimanje v vas, dična gospica. Naravnost počaščen sem vsled tega.«

»Ah, kako me veseli,« zazijala je Fani in pokazala dve vrsti kratkih in redkih ter od sladkorja razjedenih zob, »tako rada bi se že bila поближе seznanila z vami, pa nikdar nisem našla prilike. Zenska take prilike ne sme iskati, saj veste, kako je čuden svet, ki takoj vse podlo zasuje, dasi dotičnico pri tem vodijo morda najplemenitejši nameni. Jaz sem naravnost srečna, da se mi je izpolnila moja srčna želja — ali me hočete nekoliko spremeniti?«

Bil sem ujet. Tak nesramen naskok! Ti plemeniti nameni! Seveda

Najdena Kremenškova puška.

Dne 2. aprila t. l. se je vršila pred senatom deželnega sodišča ljubljanskega obravnava proti baron Bornovemu lovcu Pavlu Eisenpassu, kakor je bilo pisano v obtožnici, »radi dejanja, ki je imel za posledico smrt Jakoba Rožiča iz Begunj in tvorilo pregrešek proti varnosti življenja, v smislu § 335. k. z.«

Pri tej obravnavi je bil zaslišan kot priča tudi oskrbnik Vilfanove kočje na Begunjski, Anton Pogacar. Ta je izpovedal, da je Jakob Rožič zaeno z visokošolcem Sinkom in Kremenškom dne 24. septembra 1909 prenočeval v koči. Zjutraj dne 25. septembra na vse zgodaj je Rožič vstal in zapustil kočjo s Kremenškovo Flobert puško. Sodišče tej izpovedi ni pripisovalo nobene važnosti, zlasti, ker dotične puške ni bilo najti, dasi so jo skrbno iskali. Takrat so pač našli v nekem grmovju Sinkovo puško, ki jo je vrgel proč, ko je bežal pred Eisenpassom. Ta puška je imela obvezanega petelina, dokaz da Sink in Rožič, ki sta sedela skupaj na neki skali, ko jih je presenetil lovec Eisenpass, nista imela namena izvrševati tatinskega lova.

Kakor rečeno, takrat niso našli Kremenškove puške, ki jo je kritičnega dne vzel sabo nesrečni Rožič.

To puško je našel v soboto popoldne na Begunjski po naključju neki ondodni pastir. Puška je bila močno zarjavela in nabita, kar dokazuje, da je Rožič ni rabil. To puško je dotični pastir izročil sodišču.

Najdena Rožičeva glava.

Poročali smo že nakratko, da sta dva orožnika iz Tržiča našla na Begunjski glavo Jakoba Rožiča in jo na ukaz radovljiskega sodišča prenesla v mrtvašnico v Begunje. Glavo sta našla pod neko skalo, 30 metrov nižje in kakih 1000 korakov na desno od mesta, kjer so našli lani meseca novembra Rožičovo truplo.

To dejstvo dokazuje, da je bilo krivo mnenje, izraženo v obtožnici proti Eisenpassu, kakor da bi bila glava odgnala, se odtrgala od telesa ter se zatrkjala nizdol po strmeh pobočju ali pa da bi jo bile odnesle živali-roparice, kot se to često zgodi pri poginolihih srnah in divjih kozah, kakor to uči izkušnja.

Na glavi sami je opaziti to-le:

Na spodnji čeljusti in nad očesom na desni strani se nahajajo 8 milimetrov široke odprtine. Te odprtine so nedvomno povzročile svinčenke. Lobanja je zadaj prestreljena. Odprtina je precej velika. Na lobanji se drži še nekaj kože z lasmi. Kakor smo že naglašali, je glava ležala pod neko skalo in sicer v takem

simptomatičen sem ji bil, pa jo je tiščalo za menoj.

Izpolnil sem ji željo in jo spremljal. Povem vam, da nisem prišel prav nič do besede. Kvečjemu sem kakšen »da« urinil v gostost njenih besedi, v katerih mi je pravila o teti, mami, sestri, bratu, sploh o vsem sorodstvu vseprek. Ko sva se razhajala, so me naravnost že ušesa bolela — mene namreč pri takem pripovedovanju silno hitro vzboli — Fani mi je pa tako grazično podala desnico v slovo, da bi jo bil kakšen petošolec, ki je še bolj pri tleh, gotovo poljubil. Jaz je nisem iz dostojanstva do svoje časti kot sedmošolec, pa tudi, ker se mi zdi poljubovanje nevredno moškega. Samo enkrat sem v življenju poljubil žensko roko, a še takrat tako nerodno, da je pravzaprav nisem poljubil: z nosom sem sunil roko češčenke, da so mi solze stopile v oči in ker imam precej obilen nos, ki je bil že pogosto povod raznim prilikam in neprilikam, ustnice niso prišle na zaželeno mesto, ampak ostale med nebom in roko. Zalostno, a resnično! Zato me pa dotična češčenka, ki je visoka narodna dama, — ne da bi morda kdo mislil, da sem imel z njo kaj nepostavnega, saj je bil njen mož zraven, pa če bi ga prav ne bilo! — precej časa ni pogledala tako prijazno kot sicer! Seveda, jaz ji nisem mogel praviti, da nisem vajen lizati ženskih rok. Ker človek ne ve, kaj

polegajo, da se mora domnevati, da je bila zakopana. Do večer popoldne še ni bilo sodne komisije, torej je tudi mnenje zdravniških izvedencev še neznan.

Ali je bila glava odrezana ali odgriznena?

Teorija, ki jo je v aferi Eisenpass - Rožič osvojilo državno pravdnštvo in po njem tudi sodišče, je po tem, kar je prišlo sedaj na dan in o čemer smo že zgoraj govorili, popolnoma nevedljiva. Sedaj je že toliko, kakor dognano, da je bila glava odrezana. Sicer pa to domnevanje ni novo. To mnenje je že izrekel zdravniški izvedenec dr. Jelovšek v Radovljici pri obdukciji Rožičevega trupla. Ta izvid pa ni bil merodajen, obveljalo pa je mnenje dr. Schusterja v Ljubljani, ki pri obdukciji niti ni bil navzoč.

Kaj pravi Bornov oskrbnik?

V sredo, ko je prinesel »Slov. Narod« vest, da so orožniki na Begunjski našli Rožičovo glavo, se je setal baron Bornov oskrbnik Ergenzinger v železniškem vozu z nekim znancem. Govorila sta o raznih stvareh. Končno je znanec vprašal Ergenzingerja, ako že ve, da so našli na Begunjski Rožičovo glavo. Ergenzinger se je zavzel in vzkliknil: »Ali je mogoče? Kje ste to izvedeli?« Znanec mu je na to povedal, da stoji dotična vest v »Narodu«. Ker Ergenzinger ni več slovenskega jezika, si je dal dotično notico dobesedno prevesti na nemški jezik.

Lovec Pavel Eisenpass.

Po informacijah, ki smo jih dobili iz Tržiča, je Eisenpass še vedno v službi barona Bornu. Vest, da je že zdavna zapustil svojo službo, torej ne odgovarja resnici. Kolikor je znano, so Eisenpassa večer po odredbi sodišča aretirali ter ga odvedli v Radovljico.

Po Tržiču govore, da se je Eisenpassova žena onesvestila, ko je slišala novice, da so orožniki na Begunjski našli Rožičovo glavo.

Z druge strani se nam o tem piše to-le:

»K notici o »Ustreljencu na Begunjski« današnje izdaje (jutranje) »Slov. Naroda« si dovoljujem vam pojasniti, da je lovec Eisenpass še vedno v službi pri baronu Fr. Bornu, vendar ne hodi več na revir Begunjske, ampak na nasprotno stran nje, namreč na ljubeljski revir. Zakaj? — Njegovo ženo, ki je začela bolehati in hirati, so v torek zvečer (pozno), menda tisti večer, ko so podnevi našli Rožičovo glavo, prepeljali v deželno bolnico ali hiralnico, ker je na smrt bolna. Spretni

vse ga na svetu doleti, ali dohiti, ali prehiti, kakor že hočete, zato se zadnji čas vadam v poljubovanju rok. Ker nimam nobene ženske v ta namen na razpolago, poljubujem jih sebi! Kolikortoliko se človek privadi in priuči! Sicer pa, kakor rečeno, sem jaz tako strupen sovražnik tega ženskega športa, da bi vzdignil celo vojsko zoper njega, če bi kaj izdalo.

Tako se je torej pričela moja ljubezen s Fani.

Ko sem prijatelju Pavlu naznanil, da je začetek v določenem roku dostojno storjen in mu tudi povedal vsebino prvih pogovorov, je vzkliknil:

»Da, da, začetek je storjen, a konca ne boš zlepa čakal. Ravno tako, kot sem ti jo slikal. Ali se boš še kesal! Pa zdaj moraš dalje, prvič, da nisi precej ob petak, drugič pa, ker si ji tako simptomatičen! Ha, ha!«

Ta »simptomatičen« je bil vzrok, da so tisto popoldne letele dvojke kot toča. Pri matematiki smo se ves čas režali temu Faninemu izrazu kot pečeni mački, profesor pa ni bil vajen burk, je pa sekal petice vsenavzkriž.

II.

Naslednji dan sem dobil razglednico v kričehih barvah. Dva angelja sta peljala na samokolnici velikansko srce, v katero je bila zapličena ostra pica. Razglednica je bila od Fani, ki si je »vzela prostost,« da me je po-

preiskovalni sodnik bi v tem stanju gotovo kaj iz nje izvedel.«

Mrtvaške glave. — Spomenik.

Hribolazec, ki je te dni hodil po Begunjski in prišel tudi na kraj, kjer je bil Jakob Rožič ustreljen, nam piše: »Nisem vedel za kraj, kjer so našli mrtvega Rožiča. Ko sem šel od Vilfanove kočje proti vrhu Begunjske, sem opazil, da je na vsakem kamnu, na vsakem drevesu vrisana mrtvaška glava ali pa velik križ. Stvar se mi je zdela čudna in nisem se je vedel prav razlagati. Šele ko sem prišel v dolino v Dobravo, sem vprašal v tamošnji krmi, kaj pomenijo dotični znaki. Tu se mi je povedalo, da dotična znamenja pomenjajo kraj, kjer je bil usmrčen Jakob Rožič. Tu sem tudi izvedel, da ramerava Rožičev stric dati napraviti svojemu nečaku na svojem zemljišču na Begunjski spomenik.

Najeti namerava kamnoseka, ki bo iz žive skale na Rožičevem zemljišču na Begunjski izklesal primeren spomenik.«

Nemški šolski nadzornik Peerz v kazenski preiskavi.

Profesor na tukajšnjem učiteljsku in okrajni šolski nadzornik za nemške ljudske šole Peerz je eden izmed najhujših vsenemških petelinov, zato je tudi proteže raznih Kalteneggerjev. Ti so ga spravili na učiteljske in ti so mu tudi preskrbeli mesto okrajnega šolskega nadzornika. Če spada mož na to zaupno in odgovorno mesto, ne vemo, in tudi ni naša naloga, da bi to raziskovali. Toda kakor dogodki kažejo, je mož na mestu za vse prej, kakor za mesto okrajnega šolskega nadzornika. Iz Novega mesta se nam namreč poroča, da je sodišče uvedlo proti njemu kazensko preiskavo radi hudodelstva spolnega posilstva, zagrešenega na neki oženjeni ženski na Kočevskem. Mi danes samo beležimo to vest v pričakovanju, da se nam stvar temeljito pojasni. Na deželni šolski svet pa stavimo vprašanje, kako je to mogoče, da človek, ki je obdolžen takšnega zločina, še vedno opravlja svojo službo? Zahtevamo z vso odločnostjo, da se Peerza takoj, brez odlaganja suspendira tako od profesorske, kakor tudi od nadzorniške službe!

Nesreča na železnici.

Brzovlak št. 1 je povozil snoči okrog 6. ure na progi med Zalogom in Lazi Miho Berčiča, delavca na železniški progi. Vlak je odtrgal Berčiču obe roki, obe nogi in glavo. Nesrečo je zakrivil sam.

vabila za popoldne na »rendecovs«, ko ravno nimam šole, ona je pa tudi prosta.

Priznati sem moral takoj, da je Fani zelo podjetno dekle, da pride do svojega cilja. Le ti tuji izrazi ji delajo majčkino težavo, pa to z ozirom na blagi namen ne pride povsem v poštev.

Pa sem šel na »rendecovs«. Ob določen uri sem bil na določenem mestu, a Fani me je že čakala. Ravno ta »moment« da je prišla! Rdeča je bila v lice in zasopla ter mi v pretrganih stavkih pripovedovala, koliko je imela opraviti s »tojileto«, da se je na vso moč bala, da ne bi zamudila, naj oprostim, da je ona mene povabila na »rendecovs«, ker sicer bi se ne mogla danes sniti itd. Seveda sem jo moral pohvaliti, da posveča toliko pozornosti moji osebi, obenem pa izražal priznanje o njenem finem okusu pri izbiranju razglednic.

»Najlepšo sem vzela,« se je pohvalila, »samo tega sem se bala, če morda vam ne bo všeča.«

»Če pride od vas, mi je gotovo všeč, gospodična,« sem dejal in jo pogledal prav globoko v oči, ona me je pa tako hvaležno pogledala, kot zakonska žena moža, ki mu po petih nerodovitnih letih zakona prvič razodene, da čuti živo bitje pod srcem.

(Dalje prihodnjik.)

„Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani“

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

Uradni prostori: Šelenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po 4 $\frac{1}{2}$ %; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na najrazličnejše načine. — Ravnotam menjalnice: zamenja tuj denar, prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko. — Eskompirta trgovske menice. — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic, dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pismeno v zadrugi pisarni.

Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

Ustanovljena leta 1882.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

v lastnem zadrugi domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83,116.121-11
upravnega premoženja K 20,775.510-89

obrestuje hranilne vloge po 4 $\frac{1}{2}$ %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20,000.000

Posojuje na zemljišča po 5 $\frac{1}{4}$ % x 1 $\frac{1}{2}$ % na amortizacijo ali pa po 5 $\frac{1}{4}$ % brez amortizacije; na menice po 6%.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

Telefon št. 185.

Poštna hranilnica račun št. 828.405.

Usojam si vljudno opozoriti, da sem prevzel

glavno zastopstvo „Prve češke“ življenjske zavarovalnice.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno

vsakovrstna posojila in kredite

kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite.

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

Največja, najvarnejša slovenska hranilnica

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, Prešernova ulica šte. 3.

Njen denarni promet znaša koncem leta 1909 518 milijonov K, obstoječe vloge nad 38 milijonov K, a rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

Vsaka izguba vložnega denarja je nemogoča, ker je pri tej hranilnici izključena vsaka špekulacija s tem denarjem.

Vloge se obrestujejo po 4 $\frac{1}{4}$ % brez vsakega odbitka.

Ima vpeljane domače hranilnike in kreditno društvo.

Posoja na posestva po 5% obresti in proti odplačilu po najmanj 1 $\frac{1}{2}$ % na leto.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Delniška glavica: K 5,000.000—

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni zaklad:

K 450.000—

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po 4 $\frac{1}{2}$ % čisto. — Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po dnevnih kurzi.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Dolžnost

vsakega Slovenca je, da sklene zavarovalno pogodbo bodisi za življenje, ali pa proti požaru le pri slovenski banki „SLAVIJA“.

Podpirajmo torej domač slovenski zavod, da more nalogo, ki si jo je stavil, izpolniti v najširšem obsegu.

„SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

Ogromni rezervni fond K 48,812.797— jamči za popolno varnost.

Banka „SLAVIJA“ ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.
Banka „SLAVIJA“ razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbljenost za starost, za slučaj smrti roditeljev, za doto otrokom.
Banka „SLAVIJA“ razdeljuje ves čisti dobiček svojim članom.

Banka „SLAVIJA“ je res slovanska zavarovalnica z vse-skozi slovansko - narodno upravo.
Banka „SLAVIJA“ gmotno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim dobroteljskim namenom.
Banka „SLAVIJA“ stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.

Vsa pojasnila daje drage volje generalni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani.

Slovenci!

Oklenimo se z vsemi močmi gesla: »Svoji k svojim!“ Osamosvojimo se na narodno - gospodarskem polju!

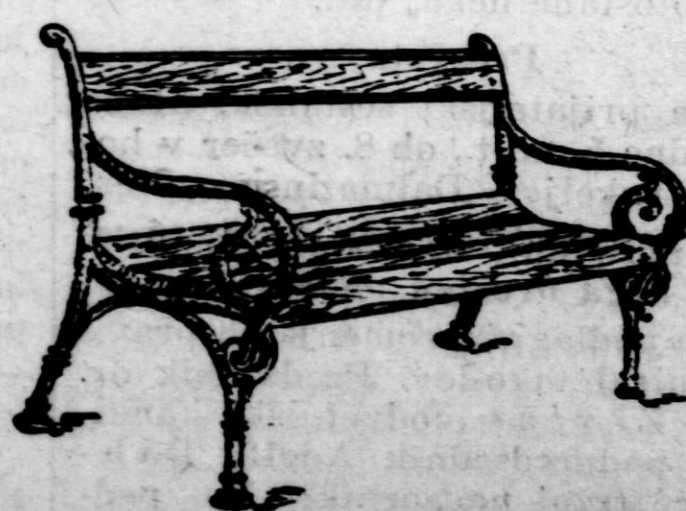
Ne podcenjujmo se! Bodimo odločni, mladost, obzirnost in nedoslednost, ki se čim huje nad nami maščujejo, morajo izginiti. Osvo- bodimose tujega jarma!

A. ŽABKAR, v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 42.

Železolitvarna, tovarna za stroje in ključavničarska dela.

Priporočam se v izdelovanje, napravo in popravilo vseh v mojo stroko spadajočih predmetov: strojev, priprav za mline in žage, moderne Francis-turbine za vsak padec in množino vode, kakor tudi transmisij za vsako industrijo. Izdelujem tudi najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa, in sicer križe, kotle, peči, klopi, stebre, trombe za vodo itd.; dalje najraznovrstnejše železne konstrukcije, kakor strešne stole, mostove, vrtnarske rastlinjake, vsa stavbinska in ključavničarska dela: železne ograje, vrata, okna, strelovode in štedilnike, žično pletenino za ograje vrtom, pašnikom, travnikom itd.

Načrti in proračuni na razpolago.

Vse po primernih tvorniških cenah.